
Kytarista v rovnováze kontrastů

Představitelé většiny žánrů se v sedmdesáti letech obvykle chystají do důchodu. Bluesman v tomto věku vyžívá, muzikantsky moudří, zúročuje načerpané zkušenosti. Kytarista Luboš Andršt vstoupil 26. července mezi sedmdesátníky. Zastupován od roku 1976, v databázi má registrováno 138 hudebních děl.

PŘIPRAVIL: ONDŘEJ BEZR

Ale byli bychom k šíři muzikantského záběru Luboše Andršta nespravedliví, kdybychom o něm mluvili jen jako o nejvýraznějším českém představiteli bluesové kytary, jakkoli je toto tvrzení nezpochybnitelné. Andršt hrál nebo dodnes hraje také rock, jazz, jazzrockovou fusion, prošel dokonce vysloveně popovým obdobím. Nicméně pro něj platí známý a okřídlený výrok podobně stylově rozmáchlého Erika Claptona, který řekl: „Ať jsem hrál kdykoli jakoukoli hudbu, nikdy jsem nepřestal být bluesovým kytaristou.“

Syn známého trenéra hokejové reprezentace Zdeňka Andršta nepokračoval v otcových stopách, a stejně jako řada dalších mladých se v 60. letech zbláznil do rockové muziky. Jako talentovaný kytarový samouk prošel několika kapelami, než se propracoval k prvnímu vlastnímu bandu, v němž si mohl na vlastní kůži vyzkoušet muziku, která na konci „sixties“ patřila vlastně k rockovému hlavnímu proudu a kterou Luboš Andršt znal z několika desek i v autentické, původní podobě. Kapela se jmenovala Blues Company Ltd. – název hovoří za vše.

Opravdovým vstupem Luboše Andršta na profesionální muzikantskou dráhu bylo přijetí nabídky jedné z nejlépe etablovaných kapel, Framus Five Michala Prokopa, která se v roce 1970 chystala na natočení svého alba Město ER, první koncepční artrockové nahrávky v naší zemi, s rozsáhlou titulní skladbou s textem básníka Josefa Kainara. Framus se však vydání alba jako kapela „nedožil“ a členové se rozprchli – v době zvolna nastupující normalizace – do všech stran.

Luboš Andršt našel útočiště v instrumentální muzice na bázi tehdy aktuálního křížení postupů rocku a jazzu ve

spojení s klávesistou Martinem Kratochvílem a jeho kapelou Jazz Q. Jako její člen se Luboš Andršt začal vpisovat do myslí českých hudebních fanoušků coby jeden z nových českých „kytarových bohů“, ale také se podíval do světa na několik jazzových festivalů. Jazzrockové fúzi pak patřila v kariéře Luboše Andršta téměř celá 70. léta, s výjimkou krátkého období vzniku jeho další vlastní kapely Energit, do jejíž první fáze přizval mimo jiné hudebníky z rozpadlého rockového Flamenga a jejíž doménou se stal de facto hard rock, byť s patrnými prvky jazzové improvizace. Kapela v této fázi nesměla do studia, její repertoár vydal s obnovenou sestavou Luboš Andršt až v roce 2017 na albu Time's Arrow. Po odchodu některých členů do exilu Andršt Energit přestavěl na jazzrockové těleso, s nímž natočil dvě autorská alba.

Po etapě fusion, kterou Luboš Andršt prokládal také komorním jazzovým hraním v duu s klavíristou Emilem Viklickým, přišel pro kytaristu na samém začátku 80. let zásadní zlom: vznikl Luboš Andršt Blues Band. Po letech na to sám vzpomínal: „S blues jsem začínal v 60. letech, ale pak jsem si v naivitě mládí začal myslet, že tuhle etapu už mám za sebou, takže jsem se začal věnovat jazzu a fusion. Ale najednou se mi po nějakých deseti letech začalo po blues stýskat. Byla to nostalgie po blues. Na nějakém bratislavském jamu jsem se setkal s Peterem Lipou a domluvili jsme se. Bylo to podle osvědčeného pravidla, že každý má hrát to, co umí nejlíp – a toho se držím dodnes.“

V 80. letech v čele Blues Bandu, mimochodem první české profesionální ryze bluesové kapely, jež také vydala v roce 1984 vůbec první české bluesové album Blues

Foto: Ivan Prokop

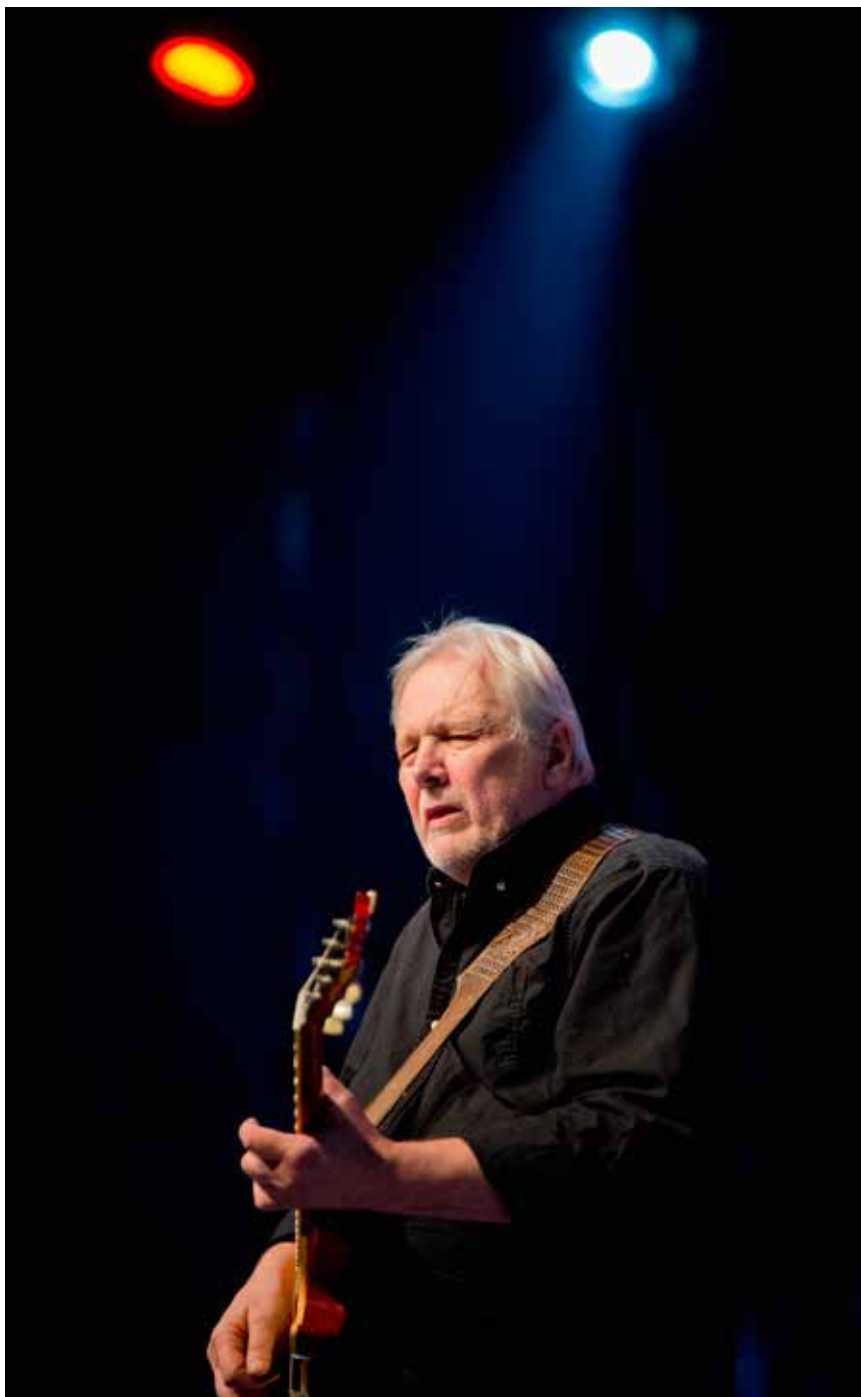

Foto: Ivan Prokop

z lipového dřeva, objel několikrát republiku a sklízel možná největší ovace svého života. Na konci dekády se na několik let vrátil k Michalu Prokopovi do Framusu a po sametové revoluci

využil nabídky postavit pro do té doby perzekvovanou popovou hvězdu Martu Kubišovou novou kapelu a pomoci jí nastartovat novou kariéru. Což na začátku nového století vlastně udělal

Už nevím, kdo
řekl, že když
se na to, co je
to blues, musíš
ptát, tak to
stejně nikdy
nebudeš vědět.

i pro svého průběžného „partáka“ Michala Prokopa, který se prakticky po celá 90. léta věnoval politice a „úředničíně“.

Srdcem ale Luboš Andršt zůstal a dodnes zůstává především ve svém Blues Bandu, ve kterém se stihlo vystřídat několik zpěváků i dalších hudebníků. A na tom už se asi nic nezmění, kdo jednou propadl blues, už se ho do smrti nezbaví. „Už nevím, kdo řekl, že když se na to, co je to blues, musíš ptát, tak to stejně nikdy nebudeš vědět. Odpovědí na tuhle otázku je spousta – blues je pocit, životní příběh... Ale zároveň je to hudební styl, který se do jisté míry dá naučit. Pro mě jsou to kontrolované emoce, je potřeba najít rovnováhu mezi emocí a hudebním řádem. Někde na hraně mezi anarchií a diktaturou. Anarchie je, když si každý hraje, co chce, bez ohledu na ostatní, a diktatura, když celá kapela hraje z do puntíku napsaných not. Ale k tomu nepotřebuješ složitou nástrojovou techniku ani složitě harmonie. Dá se toho dosáhnout velice jednoduchými prostředky, jaké používali první bluesmani. Takže bych obecně řekl, že dobrá muzika je postavená na kontrastech, které jsou v rovnováze.“